

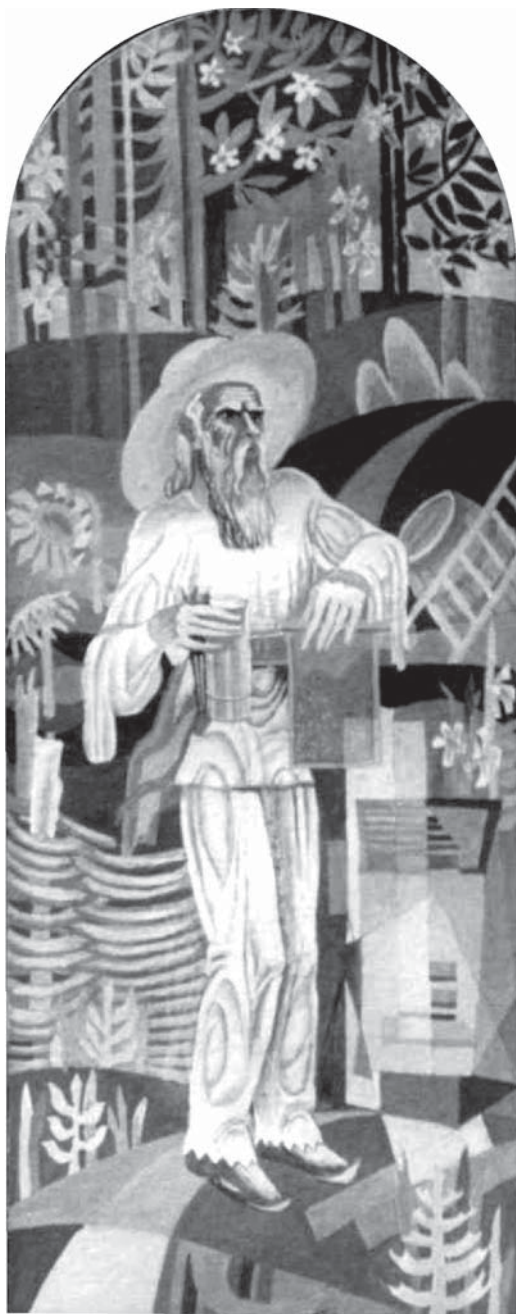
ДУМИ МОЇ, ДУМИ МОЇ...

Думи мої, думи мої,
Лихо мені з вами!
Нащо стали на папері
Сумними рядами?..
Чом вас вітер не розвіяв
В степу, як пилину?
Чом вас лихо не приспало,
Як свою дитину?..

.....

Думи мої, думи мої,
Квіти мої, діти!
Виростав вас, доглядав вас, —
Де ж мені вас діти?
В Україну ідіть, діти,
В нашу Україну,
Попідтинню, сиротами,
А я — тут загину.
Там знайдете щире серце
І слово ласкаве,
Там знайдете щиру правду,
А ще, може, й славу...

Привітай же, моя ненько,
Моя Україно,
Моїх діток нерозумних,
Як свою дитину.

ТЕЧЕ ВОДА З–ПІД ЯВОРА

Тече вода з–під явора
Яром на долину.
Пишається над водою
Червона калина.
Пишається калинонька,
Явір молодіє,
А кругом їх верболози
Й лози зеленіють.
Тече вода із–за гаю
Та попід горою.
Хлюпочуться качаточка
Помеж* осокою.
А качечка впливає
З качуром за ними,
Ловить ряску, розмовляє
З дітками своїми.
Тече вода край города.
Вода ставом стала.
Прийшло дівча воду брати,
Брало, заспівало...

*Помеж — поміж.

ДО ОСНОВ'ЯНЕНКА

(Уривок)

...Слава не поляже;
Не поляже, а розкаже,
Що діялось в світі,
Чия правда, чия кривда
І чиї ми діти.
Наша дума, наша пісня
Не вмре, не загине...
От де, люде, наша слава,
Слава України!
Без золота, без каменю,
Без хитрої мови,
А голосна та правдива,
Як Господа слово.

Про старину, про те диво,
що було, минуло...
тини, батьку, щоб нехота
на весь світ почути,
що діалоєсь в Україні...

М. Шевченко

ПО ДІБРОВІ ВІТЕР ВИЄ

(Уривок із поеми “Тополя”)

По діброві вітер виє,
Гуляє по полю,
Край дороги гне тополю
До самого долу.
Стан високий, лист широкий —
Нащо зеленіє?
Кругом поле, як те море
Широке, синіє.
Чумак іде, подивиться
Та й голову схилить,
Чабан вранці з сопілкою
Сяде на могилі...
Плавай, плавай, лебедонько,
По синьому морю.
Рости, рости, тополенько,
Все вгору та вгору!

СОН

Марку Вовчку

На панщині пшеницю жала,
Втомилася; не спочивать
Пішла в снопи, пошкандибала
Івана сина годувать.
Воно сповитеє кричало
У холодочку за снопом.
Розповіла, нагодувала,
Попестила; і ніби сном,
Над сином сидя, задрімала.
І сниться їй той син Іван
І уродливий, і багатий,
Не одинокий, а жонатий —
На вольній, бачиться, бо й сам
Уже не панський, а на волі;
Та на своїм веселім полі
Свою-таки пшеницю жнуть,
А діточки обід несуть.
І усміхнулася небога.
Проснулася — нема нічого...
На сина глянула, взяла
Його тихенько сповила
Та, щоб дожать до ланового,
Ще копу дожинать пішла.

ЗМІСТ

Думи мої, думи мої...	3
Тече вода з-під явора.	5
До Основ'яненка (Уривок)	6
По діброві вітер виє	8
Сон.	9
Садок вишневий коло хати	10
Заповіт	12
Перебендя (Уривок)	13
Дівча любе, чорнобриве....	13
І золотої, й дорогої...	14
Розрита могила (Уривок).	15
На Великдень, на соломі.	16
І виріс я на чужині.	18
Я не нездужаю, нівроку...	21
Маленькій Мар'яні.	22
Мені однаково...	24
Гамалія (Уривок)	25
Зоре моя вечірняя	26
За сонцем хмаронька пливе....	27
Мені тринадцятий минало...	28
Світає.	30
Реве та стогне Дніпр широкий....	32
“Барвінок цвів і зеленів...”	32
“Село! І серце одпочине...”	33
Защебетав жайворонок...	33
І досі сниться....	34
“Зацвіла в долині...”	36

“Вітер з гаєм розмовляє...”	36
Встала й весна...	38
“Ну що б, здавалося, слова”	38
Ой діброво — темний гаю!	40
Тарасова ніч (Уривок)	43
“Не називаю її раєм...” (Якби ви знали, паничі. (Уривок))	45
Іван Підкова (Уривок)	46
Кавказ (Уривок)	48
N.N.	48
“По улиці вітер віє...”	49
На вічну пам’ять Котляревському (Уривок)	50
У наших раї на землі	51
Доля	52
І мертвим, і живим, і ненародженим землякам моїм... (Уривок)	53
Про себе	55

Примітка. Тексти друкуються за виданням: Тарас Шевченко. Кобзар. — К.: Дніпро, 1983. За сучасним правописом подано лише усталені сакральні вирази.